

מסורת הש"ס

(א) ג'ל דלמך [ד'למך] ויריף וילך... (ב) ופי' תפי' גיטין לט' ד'יה... (ג) ופי' תפי' גיטין לט' ד'יה... (ד) ופי' תפי' גיטין לט' ד'יה... (ה) ופי' תפי' גיטין לט' ד'יה... (ו) ופי' תפי' גיטין לט' ד'יה... (ז) ופי' תפי' גיטין לט' ד'יה... (ח) ופי' תפי' גיטין לט' ד'יה... (ט) ופי' תפי' גיטין לט' ד'יה... (י) ופי' תפי' גיטין לט' ד'יה...

הורה אור השלם
1. לקט טרעווע דער
יודאישער ערשטער
דפוס פון תלמוד
אייבן יו

מוסף רש"י
מערערער חסד. מונע חסד,
ואפי' דלל כתיב מונע
ממילא ממנו, שכל מינה
שלא היה מים משמש
נטיה הוא כמו ויקח
מיים, אלפי גיטין מלאין
(שבת טז.)

תוספות ר"ד
היומיים הלכה אהן
היומיים שיושבו בחובתה
חייבים בקבורתה: איר
זריא אפר שמואל מצייא
אלמנה לעצמה פי' אפי'
שהימיים ונין אותה
דעמא אפרי אמרי רבון
מצייא האשה לבעלה
משום איבה פי' הלא
משום מונות שחקנו
מונוותיה חסד פיי' אה
תהוי לה איבה פי' מה
הושעת אלמנה דחסות
בעי' יונת אהת בתנאי
כיו: ארבי' כל מלאכות
לעשה עושה לבעלה
אלמנה עושה ליושבי'
חזן מדינת הכוס והצעת
המטה וזרחת פי' ר' פי'
שדברים אלו מביא
לדרי חובה וזרבל דבר
ומכאן מוכח שהאלמנה
חייבת להניח את בנה
כמו עושה בחיי בעלה:
אריאל כל מלאכות
שהעבד עושה לרבו
תלמי עושה לרבו חזן
מהרת לו עושה והנעלה
לו מעל פי' שהוראה
אמר עבד כעני הוא:
אין לרא' אלא במקום
שאין מכירין אותו אבל
במקום שמכירין אותו ליל'
בה: אפר רבי חייא בר
אבא אמר ר' יוחנן כל
המונע תלמידו מלשמשו
כאלו מונע ממנו חסד
שנאמר למס מרונה חסד:
אריאל אלמנה שתפסה
מטלטלין למונוותיה מה
שתפסה חסד איר וליא'
אלא למוני אבל לכתובה
מפיקין מתקין לה מברא'
מיי' לכתובה דמסקיקעי
ולא מטלטלי מוני נמי
מסקיקעי ולא מטלטלי
אלא סא' דתפסה חסד
איר ר' לרביעא הכי
אמרי' משמי' ריבא מתוך
פי' הא' תפיסה מייס
הוא דלא לאור מברא'
עסקי הכי אמר מברא'
דאפי' לכתובה מה דחסד
חסד אפי' ליל' היל' ברע'
שמכירו וליעל בהכרח
אפילו בהאי מילתא הכי
רביע' בתפיסה דלא'ם
לרבי' מהי ולרבי' פי'

אלמנה ניוזנת פרק אחד עשר כתובות צו.

תא שמע דאמר ר' יודא אפר שמואל אלמנה מצייאתה לעצמה אי אמרת בשלמא אי אמרת תנן שפיר. קאמר שמואל מציאתה לעצמה אפי' נשעה שהיא ניוזנת הואיל והן יכולין ללקחה לא היו כדעל אפי' דמעשה ידיה שלחן אלא אי אמרת ניוזנת תנן וכלאשי גליל אבל לאשי יהודה מעשה ידיה

תא שמע דאמר ר' יודא אפר שמואל ימציאת אלמנה לעצמה אי אמרת בשלמא אי אמרת תנן שפיר אלא אי אמרת ניוזנת תנן ניהוו כבעל מה בעל מציאת אשה לבעלה הבא נמי מציאת אשה ליורשים לעולם אימא לך ניוזנת תנן מעמא מאי אמור רבנן מציאת אשה לבעלה דלא תהוי לה איבה הני תהוי להו איבה אמר רבי יוסי בר חנינא כל מלאכות שהאשה עושה לבעלה אלמנה עושה ליורשים חזן ממוזנת הכוס והצעת המטה והרחצת פניו דיו ורגליו אמר רבי יהושע בן לוי כל מלאכות שהעבד עושה לרבו תלמיד עושה לרבו חזן מהרת (לו) מנעל אמר רבא ילא אמרן אלא במקום שאין מכירין אותו אבל במקום שמכירין אותו לית לן בה אמר רב אשי ורבמקום שאין מכירין אותו נמי לא אמרן אלא דלא מנח תפלין אבל מנח תפלין ל"ל בה אמר ר' חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל המונע תלמידו מלשמשו כאילו מונע ממנו חסד שנא' ילמס מרעוהו חסד ר"ב נחמן בר יצחק אומר יאף פורק ממנו ידא שמוז שמואל יודא שפיה יעזוב אמר ר' אלעזר יאלמנה שתפסה מטלטלין במונוותיה מה שתפסה חסד תניא נמי הכי אלמנה שתפסה מטלטלין במונוותיה וכן כי אתא רב דימי אמר מעשה בכלתו של ר' שבתא שתפסה דסקיא מלאה מעות ולא היה כח ביד חכמים להוציא מידה אמר רבינא ולא אמרן אלא למוני אבל לכתובה מפיקין מינה נמי ממקרקעי ולא ממונוותיה וכן כי אתא רב דימי אמר מעשה בכלתו לכתובה אמר ר' רב נפחלי לרבינא הכי אמרין משמיה רבא בותרי אמר ר' יוחנן משמיה דרבי יוסי בן זימרא יאלמנה ששהתה שתיים ושלוש שנים ולא חבעה מונוות איבדה מונוות י'השתא שתיים איבדה שלש מיבעיא לא קשיא כ'כאן בענייה כאן בעשירה י'אי נמי כאן בפרוצה כאן בצנועה אמר רבא ילא אמרן אלא למפרע אבל להבא יש לה בעי ר' יוחנן יתומים אומרים נתנו והיא אומרת לא נפלת על מי להביא ראיה נכסי

תא שמע דאמר ר' יודא אפר שמואל ימציאת אלמנה לעצמה אי אמרת בשלמא אי אמרת תנן שפיר אלא אי אמרת ניוזנת תנן ניהוו כבעל מה בעל מציאת אשה לבעלה הבא נמי מציאת אשה ליורשים לעולם אימא לך ניוזנת תנן מעמא מאי אמור רבנן מציאת אשה לבעלה דלא תהוי לה איבה הני תהוי להו איבה אמר רבי יוסי בר חנינא כל מלאכות שהאשה עושה לבעלה אלמנה עושה ליורשים חזן ממוזנת הכוס והצעת המטה והרחצת פניו דיו ורגליו אמר רבי יהושע בן לוי כל מלאכות שהעבד עושה לרבו תלמיד עושה לרבו חזן מהרת (לו) מנעל אמר רבא ילא אמרן אלא במקום שאין מכירין אותו אבל במקום שמכירין אותו לית לן בה אמר רב אשי ורבמקום שאין מכירין אותו נמי לא אמרן אלא דלא מנח תפלין אבל מנח תפלין ל"ל בה אמר ר' חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל המונע תלמידו מלשמשו כאילו מונע ממנו חסד שנא' ילמס מרעוהו חסד ר"ב נחמן בר יצחק אומר יאף פורק ממנו ידא שמוז שמואל יודא שפיה יעזוב אמר ר' אלעזר יאלמנה שתפסה מטלטלין במונוותיה מה שתפסה חסד תניא נמי הכי אלמנה שתפסה מטלטלין במונוותיה וכן כי אתא רב דימי אמר מעשה בכלתו של ר' שבתא שתפסה דסקיא מלאה מעות ולא היה כח ביד חכמים להוציא מידה אמר רבינא ולא אמרן אלא למוני אבל לכתובה מפיקין מינה נמי ממקרקעי ולא ממונוותיה וכן כי אתא רב דימי אמר מעשה בכלתו לכתובה אמר ר' רב נפחלי לרבינא הכי אמרין משמיה רבא בותרי אמר ר' יוחנן משמיה דרבי יוסי בן זימרא יאלמנה ששהתה שתיים ושלוש שנים ולא חבעה מונוות איבדה מונוות י'השתא שתיים איבדה שלש מיבעיא לא קשיא כ'כאן בענייה כאן בעשירה י'אי נמי כאן בפרוצה כאן בצנועה אמר רבא ילא אמרן אלא למפרע אבל להבא יש לה בעי ר' יוחנן יתומים אומרים נתנו והיא אומרת לא נפלת על מי להביא ראיה נכסי

תוספות ר"ד (רשב"י)
מהי ואפי' לרש' נמי
אפי' מהי אלא כיו שלא
נכנסו לרשות הורשין
אבל משנכנסו לרשות
הורשין הו' לא מהי
וקייל ככולה תלמודא
היל' כבר ברא' וקייל
היל' כר"ע מחבירו א"י
בתיפסה דמתיים אריין
ורבא דאמר לכתובה לא
מפיקין הו' סבר דרבי אמר
מפיקין ממהי כיו מתיים
והריא דאשכחין לקמן
בהריא איתא דתפסה
כסא דכסא לכתובה
וכי' דהדר ב' לבתר
דשמיטת מרי' כדאמרי'
ליעל כפי' הכתוב א"ל
קאי' חזרי' ושלחי
וליאמ דאניש הכי ארי'
והוא שתפס מתיים.
והשחא דרקיני דמטלטלי
דימא משמעדי לכתובה
דימא חסד בין לא תפסה
גובה בין לכתובה בין
למונוות: ארי' משום
רבי' אלמנה ששהתה
ב' י' שנים ולא תפסה
למונוותיה אבדה מונוותיה
פי' דאמרי' מתלתן ואם
עכשיו תפסה מתחלת
היא וכו' וכו' מתלתן
א"י להתחילת וכתבה
כ' אבדה ג' מיבעי'
ליק' כאן בעני' כאן
בעשירה כאן בצנועה
כאן בפרוצה א"י ל"א
אלא למפרע אבל להבא
י"ל פי' השנים שבערו
מתלה ולא ככאן ואילך
ונכשיו שחובתה י"ל ככאן
ואילך: בעי ר' יתומים

תוספות ר"ד (רשב"י)
מהי ואפי' לרש' נמי
אפי' מהי אלא כיו שלא
נכנסו לרשות הורשין
אבל משנכנסו לרשות
הורשין הו' לא מהי
וקייל ככולה תלמודא
היל' כבר ברא' וקייל
היל' כר"ע מחבירו א"י
בתיפסה דמתיים אריין
ורבא דאמר לכתובה לא
מפיקין הו' סבר דרבי אמר
מפיקין ממהי כיו מתיים
והריא דאשכחין לקמן
בהריא איתא דתפסה
כסא דכסא לכתובה
וכי' דהדר ב' לבתר
דשמיטת מרי' כדאמרי'
ליעל כפי' הכתוב א"ל
קאי' חזרי' ושלחי
וליאמ דאניש הכי ארי'
והוא שתפס מתיים.
והשחא דרקיני דמטלטלי
דימא משמעדי לכתובה
דימא חסד בין לא תפסה
גובה בין לכתובה בין
למונוות: ארי' משום
רבי' אלמנה ששהתה
ב' י' שנים ולא תפסה
למונוותיה אבדה מונוותיה
פי' דאמרי' מתלתן ואם
עכשיו תפסה מתחלת
היא וכו' וכו' מתלתן
א"י להתחילת וכתבה
כ' אבדה ג' מיבעי'
ליק' כאן בעני' כאן
בעשירה כאן בצנועה
כאן בפרוצה א"י ל"א
אלא למפרע אבל להבא
י"ל פי' השנים שבערו
מתלה ולא ככאן ואילך
ונכשיו שחובתה י"ל ככאן
ואילך: בעי ר' יתומים

תוספות ר"ד (רשב"י)
מהי ואפי' לרש' נמי
אפי' מהי אלא כיו שלא
נכנסו לרשות הורשין
אבל משנכנסו לרשות
הורשין הו' לא מהי
וקייל ככולה תלמודא
היל' כבר ברא' וקייל
היל' כר"ע מחבירו א"י
בתיפסה דמתיים אריין
ורבא דאמר לכתובה לא
מפיקין הו' סבר דרבי אמר
מפיקין ממהי כיו מתיים
והריא דאשכחין לקמן
בהריא איתא דתפסה
כסא דכסא לכתובה
וכי' דהדר ב' לבתר
דשמיטת מרי' כדאמרי'
ליעל כפי' הכתוב א"ל
קאי' חזרי' ושלחי
וליאמ דאניש הכי ארי'
והוא שתפס מתיים.
והשחא דרקיני דמטלטלי
דימא משמעדי לכתובה
דימא חסד בין לא תפסה
גובה בין לכתובה בין
למונוות: ארי' משום
רבי' אלמנה ששהתה
ב' י' שנים ולא תפסה
למונוותיה אבדה מונוותיה
פי' דאמרי' מתלתן ואם
עכשיו תפסה מתחלת
היא וכו' וכו' מתלתן
א"י להתחילת וכתבה
כ' אבדה ג' מיבעי'
ליק' כאן בעני' כאן
בעשירה כאן בצנועה
כאן בפרוצה א"י ל"א
אלא למפרע אבל להבא
י"ל פי' השנים שבערו
מתלה ולא ככאן ואילך
ונכשיו שחובתה י"ל ככאן
ואילך: בעי ר' יתומים

תוספות ר"ד (רשב"י)
מהי ואפי' לרש' נמי
אפי' מהי אלא כיו שלא
נכנסו לרשות הורשין
אבל משנכנסו לרשות
הורשין הו' לא מהי
וקייל ככולה תלמודא
היל' כבר ברא' וקייל
היל' כר"ע מחבירו א"י
בתיפסה דמתיים אריין
ורבא דאמר לכתובה לא
מפיקין הו' סבר דרבי אמר
מפיקין ממהי כיו מתיים
והריא דאשכחין לקמן
בהריא איתא דתפסה
כסא דכסא לכתובה
וכי' דהדר ב' לבתר
דשמיטת מרי' כדאמרי'
ליעל כפי' הכתוב א"ל
קאי' חזרי' ושלחי
וליאמ דאניש הכי ארי'
והוא שתפס מתיים.
והשחא דרקיני דמטלטלי
דימא משמעדי לכתובה
דימא חסד בין לא תפסה
גובה בין לכתובה בין
למונוות: ארי' משום
רבי' אלמנה ששהתה
ב' י' שנים ולא תפסה
למונוותיה אבדה מונוותיה
פי' דאמרי' מתלתן ואם
עכשיו תפסה מתחלת
היא וכו' וכו' מתלתן
א"י להתחילת וכתבה
כ' אבדה ג' מיבעי'
ליק' כאן בעני' כאן
בעשירה כאן בצנועה
כאן בפרוצה א"י ל"א
אלא למפרע אבל להבא
י"ל פי' השנים שבערו
מתלה ולא ככאן ואילך
ונכשיו שחובתה י"ל ככאן
ואילך: בעי ר' יתומים

תוספות ר"ד (רשב"י)
מהי ואפי' לרש' נמי
אפי' מהי אלא כיו שלא
נכנסו לרשות הורשין
אבל משנכנסו לרשות
הורשין הו' לא מהי
וקייל ככולה תלמודא
היל' כבר ברא' וקייל
היל' כר"ע מחבירו א"י
בתיפסה דמתיים אריין
ורבא דאמר לכתובה לא
מפיקין הו' סבר דרבי אמר
מפיקין ממהי כיו מתיים
והריא דאשכחין לקמן
בהריא איתא דתפסה
כסא דכסא לכתובה
וכי' דהדר ב' לבתר
דשמיטת מרי' כדאמרי'
ליעל כפי' הכתוב א"ל
קאי' חזרי' ושלחי
וליאמ דאניש הכי ארי'
והוא שתפס מתיים.
והשחא דרקיני דמטלטלי
דימא משמעדי לכתובה
דימא חסד בין לא תפסה
גובה בין לכתובה בין
למונוות: ארי' משום
רבי' אלמנה ששהתה
ב' י' שנים ולא תפסה
למונוותיה אבדה מונוותיה
פי' דאמרי' מתלתן ואם
עכשיו תפסה מתחלת
היא וכו' וכו' מתלתן
א"י להתחילת וכתבה
כ' אבדה ג' מיבעי'
ליק' כאן בעני' כאן
בעשירה כאן בצנועה
כאן בפרוצה א"י ל"א
אלא למפרע אבל להבא
י"ל פי' השנים שבערו
מתלה ולא ככאן ואילך
ונכשיו שחובתה י"ל ככאן
ואילך: בעי ר' יתומים

תוספות ר"ד (רשב"י)
מהי ואפי' לרש' נמי
אפי' מהי אלא כיו שלא
נכנסו לרשות הורשין
אבל משנכנסו לרשות
הורשין הו' לא מהי
וקייל ככולה תלמודא
היל' כבר ברא' וקייל
היל' כר"ע מחבירו א"י
בתיפסה דמתיים אריין
ורבא דאמר לכתובה לא
מפיקין הו' סבר דרבי אמר
מפיקין ממהי כיו מתיים
והריא דאשכחין לקמן
בהריא איתא דתפסה
כסא דכסא לכתובה
וכי' דהדר ב' לבתר
דשמיטת מרי' כדאמרי'
ליעל כפי' הכתוב א"ל
קאי' חזרי' ושלחי
וליאמ דאניש הכי ארי'
והוא שתפס מתיים.
והשחא דרקיני דמטלטלי
דימא משמעדי לכתובה
דימא חסד בין לא תפסה
גובה בין לכתובה בין
למונוות: ארי' משום
רבי' אלמנה ששהתה
ב' י' שנים ולא תפסה
למונוותיה אבדה מונוותיה
פי' דאמרי' מתלתן ואם
עכשיו תפסה מתחלת
היא וכו' וכו' מתלתן
א"י להתחילת וכתבה
כ' אבדה ג' מיבעי'
ליק' כאן בעני' כאן
בעשירה כאן בצנועה
כאן בפרוצה א"י ל"א
אלא למפרע אבל להבא
י"ל פי' השנים שבערו
מתלה ולא ככאן ואילך
ונכשיו שחובתה י"ל ככאן
ואילך: בעי ר' יתומים